

# **PŘÍLOHA 1**

## **Kvalitativní rozhovor pro školního speciálního pedagoga k diplomové práci “Přínos předmětů speciálně pedagogické péče očima speciálních pedagogů”.**

**1, Kolik má vaše škola žáků?**

616 (bez MŠ)

**2, Kolik je žáků se SVP (speciálními vzdělávacími potřebami)?**

95 (všichni však nemají PSPP)

**3, Má vaše škola školní poradenské pracoviště?**

ANO

**4, Kteří pracovníci jsou jeho součástí?**

METODIK PREVENCE, VÝCHOVNÝ PORADCE, ŠKOLNÍ SPECIÁLNÍ PEDAGOG,  
ŠKOLNÍ PSYCHOLOG A VEDENÍ ŠKOLY

**5, Má vaše škola (vlastního) školního speciálního pedagoga?**

ANO

**6, Zajišťuje vaše škola předměty speciálně pedagogické péče?**

ANO

**7, Jaké má vaše škola podmínky pro zajištění předmětu speciálněpedagogické péče?**

**Podmínkami je myšleno personální obsazení, prostorové možnosti, naplnění formy,  
jakou by žák potřeboval - skupinová/individuální?**

PODMÍNKY = DOBRÉ

speciální pedagogové

v některých budovách vlastní místnost; využívá se prostor tříd a ŠD

individuální i skupinová, tam kde je velmi žádoucí individuální, tak je nasazená; ostatní probíhají formou skupin 2 - 4 žáci

### **8, Jaké oblasti speciálních vzdělávacích potřeb jsou nejčastěji zastoupeny u žáků ve vaší škole?**

dyslektický charakter, porucha čtení a porozumění

porucha pozornosti

### **9, Jak konkrétně probíhají předměty speciálně pedagogické péče? Jakou formou? Jaké jsou konkrétní metody, techniky, postupy?**

PSPP probíhá před vyučováním, po vyučování, popř. využíváme disponibilní hodiny. Skupiny jsou tvořeny dle individuálních potřeb žáků. U žáků, kde je skupinová forma méně vyhovující, mají žáci individuální PSPP.

Obsahem bývá rozvoj komunikace, posilování sebevědomí, posilování problémových oblastí jedinců. Vracíme se i k probíranému učivu a v případě potřeby vytváříme pomůcky, přehledy a hledáme postupy práce či znovu vyvozujeme učivo, dle individuálních potřeb žáků.

V závěrečné fázi bývají hry, které jsou oblíbené, ale zároveň nám rozvíjí postřeh, komunikaci, slovní zásobu, orientaci...

Využíváme skupinovou práci, individuální práci, společnou i samostatnou práci s kontrolou a rozbořem. Při práci využíváme různé pomůcky (nejlépe vlastní tvorby), hry a občas PC.

### **10, Uveďte, prosím, příklady vedení předmětu speciálně pedagogické péče u žáka s konkrétním typem speciálních vzdělávacích potřeb.**

- navázání komunikace (volný rozhovor) = uvolnění atmosféry
- dotaz na to, zda je něco ze školy, k čemu se chce vrátit (čemu nerozumí, co mu dělá problémy...) reakce dle aktuální situace
- pracovní karty na rozvoj mluveného slova + např. zrakové vnímání
- práce na pracovním listě či v sešitě
- hra

### **11, Jak se dovednosti nacvičené na předmětu speciálněpedagogické péče prolínají do vyučovacího procesu?**

správné a efektivní využívání speciálních pomůcek – nácvik při PSPP. Hledání cest a následné zařazení do běžné výuky po konzultaci s vyučujícím (barevné rozlišování; využívání zvýrazňovačů, práce s číselnou osou ...)

vytváření přehledů a jejich užití

### **12, Jak úzce jako školní speciální pedagog spolupracujete s jednotlivými vyučujícími a s asistenty pedagoga?**

pravidelná konzultace, hledání pomůcek a postupů vhodných do výuky; v případě potřeby je AP přítomen na PSPP

### **13, Jak hodnotí přínos předmětů speciálněpedagogické péče jednotliví vyučující? U žáků prvního stupně třídní učitel, u žáků druhého stupně vyučující jednotlivých předmětů? Jakým způsobem a jak často dostáváte zpětnou vazbu?**

Máme kladný ohlas, výborně funguje obousměrně spolupráce a komunikace. Snažíme se hledat cestu a řešit případné problémy u daných žáků hned, když jsou, tak aby byl výsledek co nejlepší.

Důležitá je však i spolupráce se zák. zástupcem, měl by chápat význam PSPP. Vědět, kam se obrátit, a že se může obrátit. Bude-li mít nějaký postřeh či zkušenost, která je pro žáka přínosná, podělí se se školou.

### **14, Měla jsem možnost u Vás na praxi pozorovat spolupráci, kdy žáci se SVP vyšších ročníků v rámci vlastní edukace na předmětech speciálně pedagogické péče vyráběli konkrétní edukační pomůcky pro žáky nižších ročníků (stříhání, barvení, laminace). Jak se tato spolupráce osvědčila? Jakým způsobem byla žákům vyšších ročníků poskytnuta zpětná vazba? Jak dalekosáhlý pozitivní vliv má tato zpětná vazba na žáky?**

Kdykoliv je práce motivovaná nějaký cílem, má smysl. Obzvláště, jde-li o následné využití v praxi. Žáci se cítí důležití a dají do toho více „síly“, přemýšlí a hledají různé cesty, čímž se učí, opakují a rozvíjí se.

Jako zpětná vazba je pak poděkování (ústně, obrázek či vzkaz), dozví se, kde a komu daná věc slouží.

Dle mého názoru je zpětná vazba velmi důležitá, dává práci smysl. Velmi se mi při práci osvědčilo, že dokončení úkolu, pracovního listu, hry... rozebíráme: Proč jsme to dělali? Co jsme rozvíjeli? Co jsme si procvičili? ... žáci sami hledají odpovědi. Stává se, že najdeme 10 i více odpovědí.

**15, Jaké máte k dispozici pomůcky? Uveďte, prosím, obecně, co máte k dispozici.**

- pracovní listy
- hry
- pracovní karty
- pomůcky na rozvoj jemné a hrubé motoriky
- bzučáky...

**16, Uveďte, prosím, konkrétní nejvíce využívané pomůcky u žáků s jednotlivými speciálními vzdělávacími potřebami (edukační materiál, didaktické hračky a hry, běžné hry – k rozvoji různých oblastí, např. zrakové vnímání, sluchové vnímání, řečová výchova, prostorová - orientace atd.)**

Logico Piccolo, labyrinty (stavění dle vzoru), dětské knihy, pracovní listy (DYSCENTRUM), Duch, Hravé kroužky, Dobble, Cink atd.

**17, Uplatňujete multisenzoriální přístup?**

Snažíme se.

**18, Uveďte, prosím, nějaké metody, které spadají do kategorie multisenzoriálního přístupu.**

- využívání zraku, sluch a hmatu současně
- (doprovázím slovem, co dělám; spojení slova a obrázku ... )

**19, Máte na tyto metody dostatek času a prostoru?**

V rámci PSPP čas je.

**20, Shrňte, prosím, jak hodnotíte jako školní speciální pedagog současnou podobu předmětů speciálně pedagogické péče hlavně z hlediska přínosu edukace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Je něco, co by se dalo vylepšit? Na čem to závisí?**

Velice záleží na tom, jak je PSPP vedený, jak funguje vzájemná spolupráce a komunikace se žákem a okolím (vyučující, zák. zástupce). Já osobně hodnotím PSPP jako přínosný. Nejde s určitostí říct, zda je vhodnější forma individuální či skupinová, zde je třeba se rozhodovat dle potřeby jednotlivých žáků. Máme i žáky, kteří mají PSPP 2 hod. V tomto případě většinou volíme 1 hod individuální a 1 hod skupinovou, to se mi osvědčilo.

Jako omezující vidím omezené časové možnosti. Také ne vždy se mi jeví vhodné využívání možnosti nasazení PSPP v době disponibilních hodiny (zvláště na 2. stupni).

Děkuji za rozhovor.

## PŘÍLOHA 2

### Kvantitativní Výzkum – Výsledky

Jste muž nebo žena?		
Odpověď	Počet	Procenta
muž	3	16%
žena	16	84%
Celkem	19	100%

Kolik má vaše škola žáků?		
Odpověď	Počet	Procenta
méně než 100	7	37%
100-500	9	47%
více než 500	3	16%
Celkem	19	100%

Kolik žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vaše škola má?		
Odpověď	Počet	Procenta
méně než 10	4	21%
10-19	3	16%
20-49	5	26%
50-99	4	21%
více než 100	3	16%
Celkem	19	100%

Jaké speciální vzdělávací potřeby se u vašich žáků vyskytují?		
Odpověď	Počet	Procenta
specifické poruchy učení	19	100%
poruchy chování	16	84%
poruchy autistického spektra	11	58%
odlišný mateřský jazyk	9	47%
poruchy mentálního vývoje	6	32%
smyslové poruchy	4	21%
mimořádné nadání	3	16%
Jiná...	0	0%

Má Vaše škola školní poradenské pracoviště?		
Odpověď	Počet	Procenta
ano	14	74%
ne	5	26%
Celkem	19	100%

Kteří pracovníci jsou jeho součástí?		
Odpověď	Počet	Procenta
metodik prevence	18	95%
výchovny poradce	16	84%
školní speciální pedagog	12	63%
školní psycholog	2	11%

Zajišťuje vaše škola předměty speciálně pedagogické péče?		
Odpověď	Počet	Procenta
Ano	18	95%
Ne	1	5%
Celkem	19	100%

Jakou formou předměty speciálně pedagogické péče probíhají?		
Odpověď	Počet	Procenta
individuální	10	53%
skupinovou	4	21%
obojí	10	53%

Vyberte, co je obsahem předmětu speciálně pedagogické péče		
Odpověď	Počet	Procenta
posilování problémových oblastí	18	94,7
upevňování probíraného učiva	13	68,4
Vytváření pomůcek a přehledů - nácvik jejich správného používání	4	21,1
hry (na rozvoj slovní zásoby, postřehu, orientace, komunikace)	15	78,9

Jaké formy práce využíváte?		
Odpověď	Počet	Procento
Individuální práci	19	100%
Skupinovou práci	11	58%
Společnou práci	7	37%
Samostatnou práci s kontrolou a rozbořem	12	63%
Práci s vhodnými programy na PC	12	63%

Uveďte, jaké máte k dispozici pomůcky		
Odpověď	Počet	Procenta
pracovní listy	18	95%
didaktické hry	16	84%
pomůcky pro rozvoj jemné a hrubé motoriky	13	68%
Pracovní sešity, výukové programy na tabletu, PC	1	5%
Různé hry - Dobble, Scrabble, Kriskros, Logico Piccolo, PS pro žáky s SPU, Barevná čeština, Sluchové a zrakové vnímání, analýza a syntéza řeči, atd.	1	5%

Jaké má Vaše škola podmínky k realizaci předmětů speciálně pedagogické péče?		
Odpověď	Počet	Procenta
vlastní místnost	6	32%
možnost využití volných tříd, prostoru školní družiny	12	63%
obtížně hledáme prostory k realizaci PSPP	4	21%

Pomáhají žákům nacvičené dovednosti ve vyučovacích předmětech?		
Odpověď	Počet	Procenta
ano	15	79%
pouze u některých žáků	4	21%
Celkem	19	100%

Spolupracujete jako školní speciální pedagog s jednotlivými vyučujícími a asistenty pedagoga?		
Odpověď	Počet	Procenta
ano, pravidelně	16	84%
pouze v případě potřeby	3	16%
Celkem	19	100%

Zhodnoťte přínos předmětů speciálně pedagogické péče u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami		
Odpověď	Počet	Procenta
přínosné	10	53%
částečně přínosné	5	26%
minimálně přínosné	2	11%
Pokud žák chodí pravidelně do Předmětu, je jeho pokrok znát ve výuce lépe se soustředí. Z podpory 2. stupně většinou přestoupí do podpory 1. stupně.	1	5%
PSPP je u nás teprve od 1. 2. 2022. A osobně si myslím, že je potřebný a bude přínosný.	1	5%
Celkem	19	100%